

'Önemli olan pes etmeden çok çalışmak'

Yeni mezun olup sektöre atılmak isteyen genç Jeoloji Mühendislerinin ve gelecek kaygısı içerisinde mezun olmayı bekleyen gençlerin sorularına Geopet, Geolimit, Geodestek, SNS şirketlerinin mühendisleri cevap verdi.

Devamı Sayfa 3'te

Kanada'da bir yerbilimci: Ali Polat

'Ülkemizdeki kurultaylar, mesleki sorunlar ve jeoloji mühendisliği terimini yorumluyor'

Röportaj Sayfa 4'te

Kurultay '70

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası 70. Türkiye Jeoloji Kurultayı Yayın Organıdır.

12 Nisan 2017 Sayı: 1

Tecrübe ve gençlik bir arada

70. Türkiye Jeoloji Kurultayı'nın ikinci gününde A, B ve D salonlarında "Değerli ve Yarı Değerli Taşlar", "Mühendislik Jeolojisi ve Jeoteknik", "Jeotermal Enerji", "Bölgesel Jeoloji ve Jeoteknik",

"Metamorfizma ve Metamorfik Süreçler", "Fosil Yakıtlar ve Teknolojisi", "Sedimentoloji ve Sedimenter Süreçler" oturumları yapılırken, C salonunda Öğrencilerin sunumları yapıldı.

Kurultayımız ustalar ile gençleri bir araya getirdi.

70. Türkiye Jeoloji Kurultayı'nın yeni ve ayrı bir önemi de öğrenci çalışmalarına yer verilmesi oldu.

70. Türkiye Jeoloji Kurultayı Düzenleme Kurulu Başkanı Prof. Dr. Nizamettin Kazancı'nın da açılış konuşmasında bahsettiği gibi gençlerin teşviki için oldukça önemli olan, bu oturumlar kurultayda büyük bir katılım ve ilgi gördü. Katılan öğrencilerin oldukça memnun olduğunu söylemek mümkün.

Devamı Sayfa 2'de

Türkiye'de jeoarkeoloji olmaması birbirimizi anlamamız zorlaştırıyor

Prof. Dr. Mehmet Özdoğan

Prof. Dr. Mehmet Özdoğan ile 'Türkiye'de ilk yerleşimler – Kültürel Süreç ve Jeoloji' sunumun daki önemli noktalar üzerine bir söyleşi yaptık.

Esra Tunçel

Jeoloji Yüksek Mühendisi/Fiziki Coğrafya Doktorantı

Sunumunuzda Türkiye'de ise 56 adet kazı çalışmasının varlığından söz ettiniz. Türkiye'deki kazı çalışmalarının sayısının az olmasını ne ile ilişkilendiriyorsunuz?

Bu durum öncelikle Neolitikte önem verilmesinden, 1960'ların ortalarına kadar Anadolu'da Neolitik yoktur inancından kaynaklanmaktadır.

Devamı Sayfa 2'de

Tecrübe ve gençlik bir arada

Baştarafı sayfa 1'de

Öğrenci sunumlarının arasında yer alan 'Coğrafi Bilgi Sistemleri İle Türkiye Hidrografya Haritasının Tasarlanması' başlıklı sunumları ile Orhan Köse, Nazlı Evren, Mehmet Töre, Gamze Deniz ve danışmanları Mehmet Korhan Erturaç ile bir söyleşi yaptık.

Sunum konularının tez çalışması kapsamında gerçekleştirdikleri bir proje olduklarını belirten lisans öğrencileri Kurultay'dan danışmanları M. Korhan Erturaç vasıtası ile haberdar olduklarını ve bu sayede kurultaya katılmaya karar verdiklerini belirttiler.

Sunumlarında yaklaşık 7 aylık bir çalışmanın sonuçlarını aktardıklarını belirten öğrenciler, öğrenci olarak diğer katılımcıların tepkilerinin teşvik ve motive edici olduğunu, daha önce hocalarının çalışmalarını makaleye çevirme önerisini artık daha büyük bir şevkle yerine getireceklerini belirttiler. Bu güne kadar bir haritayı bile oluştururken birçok kez denedik-

70. Türkiye Jeoloji Kurultayı Başkanı Nizamettin Kazancı açılış konuşmasında öğrenci oturumlarını şu sözlerle duyurdu: Toplumun ve yerbilimlerinin geleceği gençlerdedir. Bu kurultayda "öğrenci oturumu" düzenlenmiştir. Öğrenciler danışmanları ile birlikte kendi projelerini anlatacaklardır. Bir kısım sunumların seviyesi oldukça yüksektir. Katılarak onlara cesaret vermenizi diliyoruz.

lerini, 2 Gb'lık bir veri seti ile başlayıp, sonrasında bunu 70 Gb olan çalışmalarını sunmak için günlerce uykusuz kalarak hazırlıklar yaptıklarını belir-

ten öğrenciler, sunumlarından sonra emeklerine değdiğini ve kurultaya katılımlarından dolayı memnuniyetlerini dile getirdiler.

'Türkiye'de jeoarkeoloji olmaması birbirimizi anlamamızı zorlaştırıyor'

Baştarafı Sayfa 1'de

Ayrıca Türkiye'de bürokratik sistemin kazıları sınırlamaya yönelik olması, kazıları teşvik etmekten çok, sınırlaması ile ilişkilidir.

Şehirleşme ya da baraj yapımları esnasında kaybolan eserlerden bahsettiniz. Eserlerin korunması adına yapılan çalışmalar var mı?

Baraj arkeolojisi kurtarma kazıları bir yerde arkeolojiyi, yerleşmeleri yok ederken, yerleşmelerin kazılmasını sağladı. Yapılan zorunlu olan yatırımlar esnasında belgelemenin mutlaka yapılması gereklidir ve baraj arkeolojisi dediğimiz şey o belgelemedir. Türkiye'de Keban projesi, Atatürk Barajı, Aşağı Fırat projesi gibi projeler çok sayıda fayda sağlamış ve teşvik etmiştir. Bu daha sistemli, daha kapsamlı yapılabilirdi ama bugün o bölgeyi biliyorsak o barajların sayesinde biliyoruz.

Göbekli Tepe'ye olan ilginin Nat-Geo'nun bir yayınından sonra artmasından bahsettiniz. Bu durumu ne ile ilişkilendiriyorsunuz?

Bilgi ve nesne olarak bakmak birbirinden farklıdır. Nesne olarak bakarsak, her yerde nesnelere var ama bilgi olarak

bakarsak bilgiyi anlamak gereklidir ve bilginin heyecan verici tarafı da onun bilgi olmasıdır. Kamuoyuna bilgi olarak yansımaları içinde kamuoyunun bir altlığının olması gereklidir. Kendimize güvenmediğimiz için National Geographic'de çıktığı zaman önemliymiş diye heyecan duyuyoruz.

Örnek olarak, Türkiye'deki en eski dolgu olması gibi çok önemli özellikleri olan Yarımca Mağarası'nın 1986 yılı kazı çalışmalarında medyaya haber vermemize karşın sıfır ilgi ile karşılaştık. Britannica Asiklopedisi'nde 86 yılın en önemli buluntuları diye bir sayfada kazımız yer almıca, birden gazetelerin ilgisi ile karşılaştık. Kazı bitmişti ve ben basın mensuplarına 'İngiltere'den duyduğumuz habere göre diye mi yazacaksınız?' şeklinde eleştirilerimi iletmiştim.

Arkeoloji bilimi ile yerbilimleri arasındaki karşılıklı ilişkiyi nasıl değerlendiriyorsunuz?

İki bilim dalının birlikte çalışabilmesi için bir ara bilim dalı gelişir. Örneğin uzun süre arkeologlar zoologlarla çalıştılar, ancak zamanla zoologların verdikleri bilgilerin dışında olan ihtiyaçlardan dolayı başka bir bilim ortaya çıkmıştır, bu bilim ne tam zoolojidir ne arkeolojidir, bir ara kesimdir. Artık sorduğu sorular ve uğraştığı alanlar farklıdır. Yerbilimleri ile arkeoloji arasındaki alan ise gayet tanımlıdır ve bu alan jeoarkeolojidir. Dünyada oturmuştur ve yöntemleri belirlidir, bir jeologun ilgilenmediği şeylerle ilgilenmesinin yanı sıra arkeolojiye ne soracağını da bilecek kadar bilgilidir ve iki bilim arasında bir alandır. Ancak Türkiye'de jeoarkeoloji olmaması, karşılıklı olarak birbirimizi anlamamızı zorlaştırıyor. Jeologlar ile ortak çalışmalar yapıyoruz ancak araştırmacıların birbirini anlaması, beklentilerini kavrayıp ona göre çalışma yapmasının vakit aldığını söyleyebilirim. Bu nedenle jeoarkeoloji biliminin kavramsallaştırılması ve yök tarafından tanılandırılmasının iki bilim dalı adına da önemli bir katkı olacağı düşüncesindeyim.

'Önemli olan pes etmeden çok çalışmak'

Efe Demirci

Kendilerini geliştirmek isteyen gençlere önerilerde bulunan mühendisler sektörün zorluklarını ve bu zorluklarla başa çıkabilmek için tavsiyelerini dile getirdiler.

"Tecrübesiz olmak bir yılda beş firma değiştirmekten daha iyi"

Yeni mezun olmuş genç Jeoloji Mühendislerinin iş arayışlarında karşılaştıkları en büyük sorunlardan biri kendilerinden iş tecrübesi istenmesi. Bu durum iş bulmayı zorlaştırırken erkekler için askerlik ayrı bir problem unsuru. Bin bir zorlukla bulunan işlerde ise; düşük maaşlar alan ve çok iş yükü yüklenen genç jeoloji mühendisleri daha iyi bir iş bulduğu gibi başka bir şirkete geçmekte.

Geopet şirketinden Murat Dünder çok sık firma değiştiren mühendislerin, sektörde olumsuz intibah yarattığını belirterek; tecrübesiz olmanın bir yılda beş firma değiştirmekten daha iyi olduğunu söyledi. Erkeklerin yapabilirlerse askere gitmeden önce 2 yıl tecrübe edinmelerinin önemli olduğunu ve İngilizce seviyesinin yabancı ortaklı şirketlerde çalışabilmeleri için şart olduğunu söyleyen Dünder, tüm bunların yanı sıra; sürücü belgesi, bilgisayar programlarını iyi öğrenmek gerektiğinin çok önemli olduğunu vurguladı.

"Arazi olmadan ofis, ofis olmadan da arazi olmaz"

Sektörün bir diğer problemi hanımların arazilerde çalışmak yerine ofisi tercih etmeleri. GeoDestek şirketin-

Yeni mezun olup sektöre atılmak isteyen genç jeoloji mühendislerin ve gelecek kaygısı içerisinde mezun olmayı bekleyen gençlerin sorularına Geopet, Geolimit, Geodestek, SNS şirketlerinin mühendisleri cevap verdi.

den Damla Gaye Oral ve GeoLimit şirketinden Eda Akbaba arazi çalışmalarının hayati önemde olduğunu vurguluyorlar. Autocat, Corel, Netcat gibi programları öğrenmenin ofis çalışmalarında çok etkili olduğunu belirten Akbaba, arazi olmadan ofis, ofis olmadan da arazi olmayacağını söylüyor. Öğrencilerin kendilerine bir yol çizebilmeleri için her sektörü incelemeleri gerektiğini, gerekirse sektör değiştirmekten çekinmemelerini belirten Oral; kendi şirketlerinde eleman alırken 3 aylık denemeler yaptıklarını, gençlerin staj başvuruları için araştırmalar yapmaktan kaçınmamalarını önerdi.

"Üretime geçen jeotermallerde iş imkanları açısından gelecek gözüküyor"

SNS Jeotermal Sondaj Arama şirketinden Serkan Özen, jeotermallerin üretime geçtikçe ve arama çalışmalarının azalmasıyla jeoloji mühendislerine ihtiyacın da azaldığını belirtiyor. Artgis, Oasis, Petral gibi programları bilmenin gelecek için önemli olduğunu vurgulayan Özen; bu konuda verilen kursların süre açısından yetersiz olduğunu belirtiyor. Kendi öğrencilik hayatından örnekler veren Özen, not ortalamasının sektörde önemli olmadığını vurguluyor. Özen, önemli olanın çok çalışmak ve kendini geliştirmek olduğunu belirterek, jeotermal

sektöründe çalışmak isteyen genç mühendisler şu tavsiyelerde bulunuyor: bu alanda çalışmak isteyen mühendisler jeotermal kanunlarına hakim olmalı, ofis çalışmalarını ve arazi çalışmalarını beraber yürütebilmeli. Özen ayrıca jeolojinin usta-çırak ilişkisi olmasından ötürü mühendislerin girmek istedikleri şirketi seçerken şirketin kalitesine önem vermelerinin gerektiğine dikkat çekiyor.

"Diğer ülkelerde sondaj ve çamur mühendisliği gibi gelişen uzmanlıklar, yurtdışındaki iş kapılarını bizlere kapatıyor"

GeoDestek şirketinden Okan Akgül "Del-geç" mantığı ile zemin etüdü yapılması, işçilerin ucuz alet olarak piyasada mühendis çalıştırmaması Türkiye'de iş imkanlarını azaltırken; diğer ülkelerde sondaj ve çamur mühendisliği gibi uzmanlıkların oluşmasıyla yurtdışında da Türk mühendislerin iş bulma olasılığını azaltmakta olduğunu belirtti.

Akgül, derin kuyularda kuyu jeoloğunun geleceğinin oldukça açık olduğunu ve maaşının oldukça iyi olduğunu belirtti.

Kurultayımıza katılan tüm şirketlerin genç mühendis adaylarına ortak tavsiyeleri şöyle: Pes etmeden çalışılması, mesleki gelişimin süreklileştirilmesi, ve gençlerin kendilerini kanıtlaması gerektiği yönünde.

'Ülkemizdeki kurultaylar, mesleki sorunlar ve jeoloji mühendisliği terimini yorumluyor'

Esra Tunçel

Jeoloji Yüksek Mühendisi/Fiziki Coğrafya Doktorantı

Siz de yurt dışında bulunan bir araştırmacı olarak, sizin ve yurtdışındaki araştırmacıların ülkemizdeki kurultaylara, toplantılara bakış açısından bahsedebilir misiniz?

Bence konferanslar gayet iyi düzenleniyor. Çok sayıda konferansa katıldım ve Türkiye'deki konferans düzenleme komitelerinin iyi iş yaptığı kanaatindeyim. Düzenli ve memnuniyet verici bir ortam oluşturuyorlar, o bakımdan çok olumlu buluyorum.

Ülkemizde yapılan konferanslara katılan yabancı araştırmacıların da çok memnun olduğunu, özellikle Türkiye'de yerbilimlerindeki ilerlemelerden, katılımcıların sayısından, gösterilen ilgiden memnun kaldıklarını biliyorum. Ülkemizdeki yerbilimlerinin dünyada önemli bir yere sahip olması ve yapılan çalışmaların uluslararası dergilerde yayınlanıyor olması dışarıdan baktığımda beni gururlandırıyor.

Bu iyi gelişmelerin yanında bana göre Türkiye jeolojisinin en büyük eksikliklerinden birisi araştırma analiz merkezlerinin ve laboratuvarlarının

olmamasıdır. Bunun dışında meslektaşlarımızın çok iyi performans gösterdiğini söyleyebilirim. Bir de işsizlik sorununun herkesi rahatsız ettiğini söylemek mümkün.

Ülkemizdeki işsizlik sorununu yurtdışındaki durum ile kıyaslamamız mümkün mü?

Öncelikli olarak bu durumun her ülkeye göre değişeceğini söylemek isterim ancak jeoloji mühendisleri ya da jeologlar ülkemizde diğer ülkelere göre çok daha fazla mezun veriyor. Yurt dışında daha az jeoloji mühendisi, jeolog yetişiyor o nedenle o ülkelerde iş bulmak Türkiye'ye göre daha kolay fakat belki Çin gibi birkaç ülke hariç hemen hemen her ülkede jeologlar için işsizlik sorunu olduğunu söyleyebiliriz.

Jeoloji mühendislerine yurtdışında mesleki açıdan verilen önemi değerlendirirseniz, sizce farklıklar söz konusu mu?

Farklı ama Türkiye'deki jeoloji mühendislerinin jeoloji mühendisi olduğuna pek inanmıyorum. Çünkü mühendislik bence çok ayrı bir kavram sadece etiketle mühendis olunmasını yanlış buluyorum, yerbilimci ya da

jeolog tanımlamasının olması bence daha uygun. Baktığımızda tüm bölümler hemen hemen jeoloji mühendisi mezunu veriyor ama gerçek anlamda jeoloji mühendisliği ile bizim jeoloji mühendisliğimiz arasında pek bir bağlantı olmadığını düşünüyorum.

Öğrencilerin mühendislik kavramı ile yetişmediğini ve bu nedenle mühendis olmadıklarını düşünüyorum. Jeoloji mühendisliği bölümü açmaya karar veren kişilerin belki bilgi eksikliğinden kaynaklı olarak jeoloji mühendisliği tanımına gittiği kanaatindeyim. Örneğin, Kanada'da jeoloji mühendisliği bölümü yok. Bölümler arası jeoloji mühendisliği çalışması yapan hocalar var, öğrenciler var fakat jeoloji mühendisliği diye bir bölüm yok. Ben bulunduğum diğer ülkelerde de jeoloji mühendisiyim diyen biri ile karşılaşmadım. Bizdeki bu kavram biraz yanlış anlaşılıyor ya da yanlış kullanılıyor diye düşünmekteyim.

Bu durumda kendinizi mesleki olarak nasıl tanımladığınızı sorarsam ne dersiniz?

Kendime yerbilimciyim diyorum.

Ali Polat

Kurultay 70

İmtiyaz Sahibi: TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası adına Hüseyin Alan Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: 70. TJK adına Nizamettin Kazancı

Yazı İşleri Müdürü: İlhan Ulusoy

Yayın Kurulu: Nizamettin Kazancı, Yüksel Örgün, Mehmet Korhan Erturaç

Teknik Hazırlık: İlhan Ulusoy

Muhabirler: Esra Tunçel, Ozancan İlhan, Anıl Ardahanlıoğlu, Onur Tahsin Yücel, Mizgin Kaya, Ömür Bolat

Fotoğraflar: Ozancan İlhan, Ömür Bolat

Bu gazetede yer alan yazı ve fotoğraflar emeğe saygı çerçevesinde kaynağı açık bir şekilde gösterilmek kaydıyla serbestçe kullanılabilir...